

ne oczyszczenie korpusu kotła oraz zasobnika przykotlewego z paliwa, jego resztek lub nieczystości w postaci wszelkiego rodzaju osadu. Oczyszczona powinna być także rura łącząca kocioł z przewodem kominowym oraz wyczystka komina, gdzie z czasem gromadzą się produkty po spalaniu. Przy okazji zapewnić trzeba szczelność układu odprowadzania spalin, aby komin podczas normalnej jego pracy nie zasysał fałszywego powietrza, zmniejszając tym samym podciśnienie na czynnym odcinku między kotłem a wylotem spalin z komina poza budynek. Po tych czynnościach kocioł obowiązkowo powinien być wietrzony w celu uniknięcia procesu zwanego „pocieniem się kotła”. Do tego właśnie powinniśmy zapewnić szczelność komina i łączników oraz dopływ świeżego powietrza z kratki nawiewnej (potrzebnego jako medium osuszające). Kocioł przez cały sezon pozagrzewczy powinien być otwarty, aby przepływające przez niego powietrze osuszało mogący rosić się od wewnątrz wymiennik. Roszenie jest skutkiem grawitacyjnego przepływu wody kotłowej wskutek różnicy temperatur wody w instalacji. Jest to proces często spotykany szczególnie w domach, w których kotły usytuowane są w chłodnych, położonych nisko kotłowniach, gdzie temperatura otoczenia sięga 14-18°C. Stąd, jeśli jest możliwość, zaleca się ograniczenie przepływu wody w instalacji za pomocą zamknięcia zaworów odcinających. Po zakręceniu zaworów tuż przed włączeniem kotła w tryb pracy trzeba bezwzględnie pamiętać o ich otwarciu. Zakręcenie zaworów to częsty błąd powtarzany przez użytkowników, mogący doprowadzić do awarii kotła lub nawet zagrożenia życia i zdrowia osób przebywających w otoczeniu kotłowni. Może warto opisać zawór odcinający poprzez informację tekstową umieszczoną na skrawku kartki o konieczności otwarcia zaworu przed rozpaleniem kotła? Stałym wietrzeniem wykluczmy proces korozji wymiennika, który wywołuje się poprzez wilgotny osad o zawartości związków kwasowych, jakimi są siarka i chlor. Naturalnym jest bowiem proces korozji kwasowej metalowych elementów będących w ośrodku o kwaśnym odczynniku.

Czyszczenie ślimaka

Dobrze jest również oczyścić mechanizm podający paliwo, jak np. ślimak czy inny element posuwowy paliwa. Ślimaka należy wyjąć z rury podajnika oraz dokładnie oczyścić z pozostałości i nalotów. Jego demontaż pozwoli nam również oszacować trwałość ślimaka oraz dalszy okres jego pracy przed wymianą na nowy. Nie jest wykluczone, że po kilku latach pracy kotła podajnik ślimakowy będzie mocno przewężony (przecieniony wskutek wytarcia lub korozji) w miejscu 2-4 zwoju od strony palnika. Jego przyspieszona erozja będzie pojawiać się przy stosowaniu wilgotnego paliwa, w którego skład wchodzić będzie siarka lub chlor, lub po-

przez obecność wilgotnego środowiska w kotłowni. Raz na kilka lat zaleca się całkowity demontaż kolana retorty oraz ponowne jego osadzenie po dokonaniu wizualnej rewizji, bowiem także żeliwne kolano retorty z czasem może ulec uszkodzeniu poprzez przetarcie. Dotyczy to zarówno rury podajnika, np. wskutek nieprawidłowego jej wypoziomowania w momencie uruchomienia kotła. Co roku, aby uniknąć niepożądanych sytuacji, zaleca się demontaż samego rusztu palnika oraz ponowne jego osadzenie z wykorzystaniem masy uszczelniającej, np. silikonu do kominków o temp. pracy 1200°C. Jeśli nie nosimy się z zamiarem ponownego uszczelniania rusztu, powinniśmy przynajmniej oszacować szczelność utwierdzonego rusztu. Testu takiego można dokonać, wyzwalając pracę wentylatora nadmuchowego oraz w obrębie osadzenia kołnierza rusztu w mieszaczu palnika, weryfikując, np. przy pomocy świeczki lub zapalniczki, czy tłoczne powietrze nie wydostaje się na owym połączeniu. W przyszłości podczas spalania paliwa mogłoby to skutkować niepełnym i nierównym

spalaniem na palniku retortowym, tzn. jedna ze stron powodowałaby dopalanie paliwa, a inna jego przepływanie wywołane niedomiarem powietrza wymaganego do spalania.

W zasadzie każdego roku należy oczyszczać również wentylator powietrza (nadmuchowy lub wyciągowy) z mogących osadzić się na wirniku nieczystości, osadu bądź pyłu. Dodatkowo czyszcząc wentylator, który tak naprawdę pracuje w trudnych warunkach, gwarantujemy jego odpowiednie stałe wyważenie, co ogranicza zużycie samego napędu wentylatora. Towarzyszy temu głośna praca wentylatora lub buczenie, które jednoznacznie może być związane ze zużytym już kondensatorem umieszczonym wewnątrz wentylatora. Wymianie przynajmniej co 2 lata powinien podlegać również kondensator silnika napędowego czy wentylatora.

Większość kotłów nadmuchowych nie zalicza się do kotłów ciśnieniowych, jednak dbać należy także o szczelność drzwiczek oraz wzierników kotła. W razie konieczności wymienić trzeba sznury uszczelniające drzwiczki kotła lub, jeśli istnieje taka możliwość, poddać regulacji mechanizm dociskowy drzwiczek, kłapy zasobnika paliwa itp. Wymianie podlegać powinny również pozostałe uszczelki jak wyczystki czopucha, mieszacza palnika, wziernika zasobniki i inne.

Jak widać, konserwacja kotła wymaga dokonania wielu czynności, które wbrew pozorom należą do łatwych. Jeśli nie jesteśmy w stanie ich zrealizować we własnym zakresie, można wezwać do pomocy uprawnionego serwisanta. Konserwacja oraz przygotowanie kotła do pracy przed kolejnym sezonem zmniejsza prawdopodobieństwo wystąpienia awarii w najmniej odpowiednim dla nas momencie, np. podczas trwania mroźnej zimy. Proszę jednak pamiętać, że zakres konserwacji oraz chęć jej wykonania są uzależnione tylko od nas samych. Pewne natomiast jest, że aby zwiększyć trwałość oraz czas eksploatacji każdego urządzenia, powinno ono być poddane „pielęgnacji” oraz modernizacji w postaci przeglądu technicznego oraz ewentualnej wymianie zużytych elementów kotła.

Marcin Fojt